

Janne Suhonen/valtionneuvoston kanslia

Ympäristöministeri Ville Niinistö kirjoittaa kolumnissaan, että selkeät numeeriset tavoitteet ovat välttämättömiä jätteen syntyä ehkäisemiseksi ja kierrätyksen lisäämiseksi.

Luonnonvarat säilyvät säästämällä

Luonnonvarat ovat elämämme ja taloutemme perusta, alkaa olla toteamus, joka sanotaan jossain kohtaa jokaista strategiaa ja raporttia. Nykyisessä hallitusohjelmassakin on kunnianhimoinen tavoite tehdä Suomesta hiilineutraali yhteiskunta sekä ympäristöosaamisen, puhtaan teknologian ja kestävä luonnonvarapolitiikan edelläkävijä.

Resurssitehokas Eurooppa on yksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivoista. EU-tasollakin on jo ymmärretty, ettei nykyinen tuhlaileva luonnonvarojen kulutus voi jatkua ja että kasvua on tavoiteltava ainoastaan luonnon kantokyvyn sallimissa rajoissa.

Resurssien kuten energian ja luonnonvarojen säästeliäs käyttäminen auttaa meitä paitsi suojelemaan jo nyt monin paikoin huonosti voivaa ympäristöämme myös nopeuttamaan teknologian suunnittelua, lisäämään työllisyyttä nopeasti kasvavalla ympäristöteknologian alalla. Siten se tukee myös EU:n kauppaa avaamalla uusia mahdollisia vientimarkkinoita.

Jos esimerkiksi EU:ssa kierrättäisimme sen kaiken paperin, lasin, muovin, alumiinin ja teräksen, joka tällä hetkellä heitetään hukkaan, voisimme välttää 148 tonnin hiilidioksidipäästöt. Puhumattakaan niistä 500 000 työpaikasta, jotka loisisimme, jos EU-maat kierrättäisivät 70 prosenttia jätteistään.

Kun meillä on pitkän aikavälin suunnitelma luonnonvarojen kestävälle käytölle tai vaikka esimerkiksi materiaalien kierrätyksen lisäämiselle, on se selvä merkki myös yrityksille ja sijoittajille siitä, mihin kannattaa panostaa.

Vuonna 2008 Suomessa kaatopaikoille päätyi edelleen noin puolet yhdyskuntajätteestä, kun joissain EU-maissa vastaava määrä on vain muutamien prosentin. EU:n keskiarvo on noin 40%.

Yhdyskuntajätteen ja muun jätteen kierrätyksen lisääminen vähentää primaariraaka-aineiden käyttöä. Saamme käyttöömmme uudelleen tarkeitä materiaaleja ja vähennämme raaka-aineiden hankinnasta ja jalostuksesta aiheutuvia kasvihuonekaasuja sekä energian kulutusta. Viime vuonna voimaan tullut jätelaki sekä EU:n jätepolitiikka ohjaavat jätteiden kierrättämiseen.

Sekä Suomen että EU:n jätepolitiikan päätavoite on kuitenkin jätteen syntyä ehkäisy ja vasta sen jälkeen syntyneiden jätteiden kierrätys. Siinäkin meillä on työnsarkaa tulevina vuosina ja se tulee muistaa, kun hallitus uudistaa Suomen luonnonvarastrategiaa tällä hallituskaudella.

Resurssitehokkuudella on iso rooli myös ilmastotavoitteidemme saavuttamisessa. EU:n tavoite on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 prosenttia vuoteen 2050 mennessä ja Suomessa valmistellaan parhaillaan ilmastopaneelia, joka osaltaan pohtii Suomen kansallisten tavoitteiden saavuttamista.

Tarvitsemme siis konkreettisen suunnitelman, jonka avulla pääsemme kierrätysyhteiskuntaan, jossa kierrätystalous perustuu jätteiden syntyä vähentämiseen sekä jätteiden käyttöön resurssina. Suomi on mukana valmistelemassa EU:n yhteisiä keinoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Siksi EU:n yhteiset tavoitteet esimerkiksi energiatehokkuudesta ja kierrätyksestä kannattaa ottaa meidän taakkaamme helpottavina työkaluina. Työkaluina, joilla pääsemme niihin tavoitteisiin, joita meidän olisi joka tapauksessa saavutettava, jos emme halua romahduttaa sitä talouttemmekin perustaa – luontoa.

Vastuuta ei voi kaataa kuluttajien harteille, mutta on silti ilmiselvää, että kierrätyksen lisäksi materiaalien kulutusta on yksinkertaisesti vähennettävä. Ja jos haluamme ihmisten kuluttavan vähemmän, on meidän myös vaadittava tuotteilta pidempää kestävyyttä ja esimerkiksi pakkausmateriaalien minimointia.

Ympäristöstä puhuttaessa käytetään usein sanoja kuten tahtotila, arvostus, kestävä tai vapaaehtoisuus. Jotta voimme saavuttaa välttämättömät päämäärät, tarvitsemme tässäkin asiassa enemmän konkreettisia tavoitteita numeroina. Vai kuinka monelle menisi täydestä, jos vaikkapa työttömyyden nujertamisessa puhuttaisiin työllisyysprosentin nostamisen ja toimenpiteiden sijaan vain työn tekemisen arvostuksesta ja tahtotilasta?

Ville Niinistö
ympäristöministeri (Vihr)